

ČÍSLOVKY ZÁKLADNÍ

0	<i>nula</i>
1	<i>jeden, jedna, jedno</i>
2	<i>dva, dvě</i>
3	<i>tři</i>
4	<i>čtyři</i>
5	<i>pět</i>
6	<i>šest</i>
7	<i>sedm</i>
8	<i>osm</i>
9	<i>devět</i>
10	<i>deset</i>
11	<i>jedenáct</i>
12	<i>dvanáct</i>
13	<i>třináct</i>
14	<i>čtrnáct</i>
15	<i>patnáct</i>
16	<i>šestnáct</i>
17	<i>sedmnáct</i>
18	<i>osmnáct</i>
19	<i>devatenáct</i>
20	<i>dvacet</i>
30	<i>třicet</i>
40	<i>čtyřicet</i>
50	<i>padesát</i>
60	<i>šedesát</i>
70	<i>sedmdesát</i>
80	<i>osmdesát</i>
90	<i>devadesát</i>
100	<i>sto</i>
200	<i>dvě stě</i>
300	<i>tři sta</i>
400	<i>čtyři sta</i>
500	<i>pět set</i>
600	<i>šest set</i>
700	<i>sedm set</i>
800	<i>osm set</i>
900	<i>devět set</i>
1 000	<i>tisíc</i>
2 000	<i>dva tisíce</i>

3 000	<i>tři tisíce</i>
4 000	<i>čtyři tisíce</i>
5 000	<i>pět tisíc</i>
6 000	<i>šest tisíc</i>
7 000	<i>sedm tisíc</i>
8 000	<i>osm tisíc</i>
9 000	<i>devět tisíc</i>
1 000 000	<i>milion</i>
2 000 000	<i>dva miliony</i>
3 000 000	<i>tři miliony</i>
4 000 000	<i>čtyři miliony</i>
5 000 000	<i>pět milionů</i>
6 000 000	<i>šest milionů</i>
7 000 000	<i>sedm milionů</i>
8 000 000	<i>osm milionů</i>
9 000 000	<i>devět milionů</i>

Číslovka *jeden* má různé tvary podle rodu substantiva, které označuje: *jeden muž* (mužský rod), *jedna žena* (ženský rod), *jedno město* (střední rod).

Rod		
MUŽSKÝ životný	<i>jeden</i>	číslovka základní
	<i>student, muž</i>	substantiva
MUŽSKÝ neživotný	<i>jeden</i>	číslovka základní
	<i>byt, měsíc</i>	substantiva
ŽENSKÝ	<i>jedna</i>	číslovka základní
	<i>žena, židle skříň, kost</i>	substantiva
STŘEDNÍ	<i>jedno</i>	číslovka základní
	<i>město, moře nádraží</i>	substantiva

Číslovka *dva* má různé tvary podle rodu substantiva, které označuje: *dva muži* (mužský rod), *dvě ženy* (ženský rod), *dvě města* (střední rod).

Rod		
MUŽSKÝ životný	<i>dva</i>	číslovka základní
	<i>studenti, muži</i>	substantiva
MUŽSKÝ neživotný	<i>dva</i>	číslovka základní
	<i>byty, měsíce</i>	substantiva
ŽENSKÝ	<i>dvě</i>	číslovka základní
	<i>ženy, židle</i>	substantiva

	<i>skříně, kosti</i>	
STŘEDNÍ	<i>dvě</i>	číslovka základní
	<i>města, moře nádraží</i>	substantiva

Počítání v češtině

Čísla vyšší než 20 kombinují vyšší a nižší číslovky prostým řazením od největší po nejmenší:

21	<i>dvacet jedna</i>
22	<i>dvacet dva</i>
23	<i>dvacet tři</i>
38	<i>třicet osm</i>
56	<i>padesát šest</i>
101	<i>sto jedna</i>
211	<i>dvě stě jedenáct</i>
798	<i>sedm set devadesát osm</i>
1 318	<i>tisíc tři sta osmnáct</i>
5 600	<i>pět tisíc šest set</i>
9 065	<i>devět tisíc šedesát pět</i>
1 241 805	<i>milion dvě stě čtyřicet jedna tisíc osm set pět</i>

Letopočet se čte takto:

- do roku 1999 většinou říkáme *devatenáct set* (vedle možného čtení *tisíc devět set*),
- od roku 2000 říkáme *dva tisíce*:

973	<i>(rok) devět set sedmdesát tři</i>
1054	<i>(rok) tisíc padesát čtyři</i>
1212	<i>(rok) dvanáct set dvanáct</i>
1348	<i>(rok) třináct šest čtyřicet osm</i>
1989	<i>(rok) devatenáct set osmdesát devět</i>
2010	<i>(rok) dva tisíce deset</i>

Po číslovce 1 používáme nominativ singuláru: *jeden student, jeden dům, jedna koruna, jedno auto*.

Po číslovkách 2, 3, 4 používáme nominativ plurálu: *dva studenti, dva domy, tři koruny, čtyři auta*.

Po číslovkách 5 a vyšších, po číslovkách neurčitých a příslovcích označujících množství (například *kolik, několik, málo, moc, hodně, ...*) používáme genitiv plurálu: *sedm studentů, dvacet čtyři hodin, šedesát minut, tři sta šedesát pět dnů, tisíc let, několik mužů, málo brambor. Kolik je hodin?*